

Gaisro atvejis „Žalvaris“ Kauno skyriuje

Įgyvendintos priemonės ir tolimesni incidento padarinių likvidavimo veiksmai

Apie UAB „Žalvaris“ ir Kauno skyrių

- „Žalvaris“ yra viena didžiausių ir ilgiausiai veikiančių pramonės atliekų tvarkymo įmonių Lietuvoje ir lyderiaujanti šio sektoriaus bendrovė Baltijos šalyse. Bendrovei priklauso 10 atliekų surinkimo ir tvarkymo padalinių.
- „Žalvaris“ Kauno skyrius apima 2,6 ha ploto teritoriją ir 11 tūkst. kv. metrų ploto patalpas.
- „Žalvaris“ savo veiklą vykdo pagal Lietuvos Respublikos reglamentuojamus specializuotus Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės (TIPK) leidimus.
- Įmonės cechai ir sandėliai įrengti pagal saugos reikalavimus. Juose sumontuota priešgaisrinė signalizacija, patalpos stebimos vaizdo kameromis.
- Įmonę nuolat tikrina aplinkosaugos ir priešgaisrinės saugos tarnybos. Prieš įvykstant nelaimėi įmonė neturėjo nė vieno užfiksuoto ir neištaisyto priešgaisrinės saugos ar aplinkosauginio pažeidimo.
- „Žalvaris“, kaip reikalauja įstatymai, yra apdraudęs savo veiklą. Kauno skyriaus aikštelės veiklos nutraukimo plano draudimo suma yra 625 534 eurų.
- Esame atsakinga bendrovė, savo veikloje įdiegusi šiuos veiklos standartus, kurie įmonėje veikia nuo:
2003 metų - Aplinkos apsaugos vadybos ISO 14001:2015/LST EN ISO 14001:2015 standartas;
2003 metų - Kokybės vadybos ISO 9001:2015/LST EN ISO 9001:2015 standartas;
2018 metų - Darbuotojų saugos ir sveikatos vadybos ISO 45001:2018/LST standartas;
2018 metų - Europos standarto atitikties sertifikatas WEEELABEX (EN 50625-1:2014).
Šiuo metu įmonės mastu diegiami tvarumo standartai pagal Jungtinių Tautų Darnaus Vystymosi tikslus.

Faktai apie gaisrą

- Gaisras kilo sandėlyje, kur buvo laikomos nepavojingosios atliekos – popierius ir plastikas. Taigi, preliminariu vertinimu, jis nėra susijęs su pavojingosiomis atliekomis ar jų tvarkymu.
- Sandėlis užsidegė ne darbo metu, darbuotojų jame nebuvo (darbas baigiamas iki 16:30 val., gaisras įvyko apie 22 val.). Tame sandėlyje jokia įranga tuo metu neveikė, kadangi jau buvo ne darbo valandos.
- Gaisro priežastys nėra žinomos. Joms išsiaiškinti pradėtas tyrimas.
- Remiantis Aplinkos apsaugos agentūros duomenimis, aplink incidento vietą fiksuota momentinė teršalų koncentracija, tačiau ženklių oro kokybės pakitimų nenustatyta, oras yra saugus. Kaune įdiegta išmani oro stebėsenos sistema nustatė, kad rodikliai neviršijo norminių ribų.
- Gaisras visiškai suniokojo vieną, 2500 kv. metrų sandėlį, kuriame ir buvo gaisro židiny. Šiame sandėlyje buvo išrūšiuojamos, supresuojamos ir laikomos antrinės nepavojingosios – popieriaus ir plastiko atliekos.
 - Gaisro metu sandėlyje buvusios popieriaus ir plastiko atliekos – rinkoje vertę turinčios žaliavos – atliekų turėtojui jos nėra našta. Jų vertė žaliavų rinkoje gali siekti apie 160 tūkst. eurų.
- Gaisras pažeidė ir kitą sandėlį – sudegė 1200 kv. metrų ploto sandėlio stogas.
 - Šiame sandėlyje taip pat sudegė dalis laikomų pavojingųjų atliekų. Daugiausia tai – automobiliuose naudojami filtrai ir perdirbimui paruošta filtrinė medžiaga.
- Sudegusių medžiagų kiekiai tikslinami. Jie bus patikslinti remiantis GPAIS duomenimis ir teritorijos auditu. Preliminarius duomenis tikimės turėti rugpjūčio 29 d.-rugsėjo 4 d.
- Kitos patalpos – likę sandėliai, administracinės patalpos – tik aprūko dūmais arba nenukentėjo.

Kaip mes reagavome?

- Incidentas užfiksuotas suveikus priešgaisrinei signalizacijai. Budintis apsaugos darbuotojas skubiai nuėjo į sandėlį. Pastebėjęs, kad kilo gaisras, nedelsiant apie gaisrą pranešė bendrosios pagalbos telefonu. Paraleliai apie pavojų pranešė įmonės vadovybei bei už ekstremalių situacijų valdymą atsakingiems bendrovės darbuotojams. Pirmieji įmonės darbuotojai atvyko per 7 minutes nuo iškvietimo.
- Darbuotojai, leidus ugniagesiams, bendradarbiavo ir ėmėsi veiksmų, kurie leido minimizuoti poveikį aplinkai ir efektyviau dirbti pareigūnams:
 - Iš teritorijos išvartytos transporto priemonės – sumažintas jų užsidegimo pavojus, atlaisvinta erdvė ugniagesiams.
 - Iš sandėlio vidaus spėta išgabenti vieną transporto priemonę. Daugiau neišgabenta dėl per didelės rizikos darbuotojų gyvybei ir sveikatai.
 - Darbuotojai pavojingas medžiagas perkėlė atokiau nuo gaisro židinio, kad būtų išvengta didesnės nelaimės ir žalos.
 - Ugniagesiams visą laiką teikta informacija, kuriose įmonės vietose kokios pavojingosios atliekos laikomos, kad ugniagesiai galėtų veikti tikslingiau ir užkirsti kelią ugnies plitimui į ten, kur jos patekimas būtų pavojingiausias. Bendrovės teritorijoje ir sandėliuose esančios visos pavojingųjų atliekų laikymo talpos buvo griežtai suženklintos pavojingųjų atliekų ženklavimo etiketėmis. Pavojingosios atliekos taip pat laikytos atskirai nuo nepavojingųjų.
 - Darbuotojai nedelsdami uždarė nuotekų šulinius, kad gesinimo metu užterštas vanduo nepatektų į miesto nuotekų sistemą.
 - Sudarėme visas sąlygas tyrėjams veikti teritorijoje, paimti grunto, vandens mėginius. Teikiame informaciją, reikalingą tyrimui atlikti, bendradarbiaujame su aplinkosaugininkais, tyrėjais, Kauno miesto Ekstremalių situacijų komisija.

Tolimesni gaisro padarinių likvidavimo veiksmai

Bendradarbiaujame su aplinkosaugininkais ir tyrėjais, ir atliekame gaisro padarinių likvidavimo veiksmus, kuriuos jie leidžia atlikti (po ėminių paėmimo ir vertinimų). Artimiausi veiksmai apima (bet neapsiriboja):

- **Incidento padarinių likvidavimo planas.** Bendrovė nedelsiant parengė detalų gaisro padarinių likvidavimo Aplinkosauginių veiksmų ir priemonių planą, kuris buvo pateiktas Aplinkos apsaugos departamentui ir Aplinkos ministerijai.
- **Gaisravietės valymas.** Jau pradėjome šiuos darbus. Numatoma jo trukmė – 2-3 dienos. Gaisravietės sutvarkymas bus atliktas įmonės lėšomis.
- **Šulinių išsiurbimas ir užteršto vandens sutvarkymas.** Tai atliks bendrovės specialistai. Išsiurbtas paviršines nuotekas perduos tokias atliekas tvarkantiems atliekų tvarkytojams. Numatomas utilizavimo terminas per 2-3 savaites nuo laboratorijos atsakymo dėl mėginių užterštumo gavimo.
- **Gaisro metu sunaikintų atliekų kiekio įvertinimas.** Bus remiamasi GPAIS duomenimis ir atliktu teritorijos auditu. Numatomas terminas – rugpjūčio 29 d.-rugsėjo 4 d.
- **Nuostolių vertinimas.** Rengiamas susitikimas su draudimo bendrove gaisro nuostoliams įvertinti.
- **Bendradarbiavimas atliekant tyrimą.** Nuolat teikiama informacija tyrėjams, institucijoms pagal poreikį.
- **Darbuotojų gražinimas į darbą** vykdomas griežtai laikantis Valstybinės darbo inspekcijos rekomendacijų.
- **Sandėlio atstatymo darbai.** Keturis mėnesiais greičiau atstatyti gaisro metu sunaikintą infrastruktūrą – sandėlius, juose įrengiant dar aukštesnio lygio nei privaloma priešgaisrinės saugos sistemas su automatinio gesinimo funkcija.